TORNIO-
MUONIO-
JOKI-
SEURA
ry

Yli 35 vuotta

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Turtola 7. syyskuuta 2020

S-postitse 7.9.2020: *mmv@eduskunta.fi*

Tiedoksi: *ymv@eduskunta.fi*

Asia: JOKISEURAN LAUSUNTO LOHIKIINTIÖISTÄ

Viite: Maa- ja metsätalousministeriön perusmuistio MMM2020-00422 3.9.2020

Kansainvälinen laki ja EU:n kalastuksen perusasetus (1380/2013) edellyttävät kalastonhoitoa kunkin kalakannan mukaisesti. Perusasetuksen mukaan myös Itämeren alueen lohikantoja on hoidettava **jokikanta**kohtaisesti kunkin kannan kestävyyden mukaisesti. Näin ei ole tapahtunut. Esimerkiksi silakka- ja turskakannoille asetetaan kalastuskiintiöt kantakohtaisesti, mutta **ei** lohikannoille. Menettely on ristiriidassa kansainvälisen lain kanssa (mm. Rion sopimus 78/1994).

YK:n merioikeusyleissopimuksen eli kansainvälisen merilain 66 artiklan mukaan alkuperävaltiolla on ensisijainen vastuu jokivesistöissä syntyvistä vaelluskalakannoistansa ja ensisijainen oikeus hyödyntää niitä asettamalla esim. kalastuskiintiöt kalakannoilleen. Liittymissopimuksiensa perusteella Suomi ja Ruotsi ovat ulkoistaneet valtansa lohen alkuperävaltioina Euroopan Unionille.

Lohen kalastusmahdollisuudet voidaan toteuttaa kestävästi vain YK:n merilain 66 artiklaa tiukasti noudattaen, jolloin myös EU:n perusoikeuskirjan 17 artikla toteutuu. On itsestään selvää, että Euroopan Komission olisi tullut perustaa lohenkalastus kantakohtaiseen kalastukseen. On käynyt selväksi, että EU ei kykene toimimaan YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaisena alkuperävaltiona. Jaettu vastuu ei ole kenenkään vastuu.

EU:n perusasetuksen mukaan jokaisen luonnonlohikannan oli saavutettava MSY-taso (75 % potentiaalista) viimeistään vuoden 2020 aikana, siis nyt. Suomi on lohistrategiassaan sitoutunut tätä korkeampaan tasoon (80 %). Lohen todellisena alkuperävaltiona Suomella on erityinen syy puolustaa omaa strategiaansa.

Unionin rakenteet eivät tunne suojaa jokikalastukselle eikä siten myöskään kalastusmatkailulle. Merialueiden ammattikalastukseen fokusoitunut EU:n kalastushallinto korruptoituneine rakenteineen näkee joet vain poikastuotantoalueena. Koska EU ei ole kyennyt lopettamaan lohen sekakantakalastusta, pitää lohenkalastus merikiintiöin lopettaa kokonaan, ja **poistaa lohi merikalojen määritelmästä**, kuten Suomen eduskunta lausuessaan unionin kalastuspolitiikasta vuonna 2012 vaati.

Enää ei riitä vuosittain toistettava liturgia: *"Suomi nostaa sopivissa asiayhteyksissä esiin Itämeren lohikantojen sekakantakalastukseen liittyvät ongelmat."* Itämeren alueen luonnonlohikantojen tilat poikkeavat toisistaan niin paljon, että mitään yhteistä kalastuskuolevuuden tasoa kiinteän kalastuskuolevuusluvun (F = 0,1) perusteella ei voida perustellusti asettaa.

On murheellista seurata nykyisiä pyrkimyksiä yhä kasvaviin merilohisaaliisiin, kun kaikkien luonnonlohien alkuperämaiden yhteinen etu on lopettaa sekakantakalastus. Muutosta parempaan ei ole näköpiirissä, ellei rakenteita muuteta. Muutos voitaisiin tehdä nopealla aikataululla esim. niin, että lohen kalastuskiintiöitä pienennetään 20 % vuosittain.

Keskustelu lohen merikalastuskiintiön suuruudesta on keskustelua biologisen väärintekemisen määrän suuruudesta. Samalla siinä rikotaan ikiaikaisia kalastusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta vastaan. Vetoamme Suomen eduskuntaan, että se ottaisi ohjat käsiinsä lohipolitiikan todelliseksi muuttamiseksi. Nyt olemme ikiliikkujan tapaisessa oravanpyörässä. Unionin kalastushallinnon kautta muutosta on vaikea käynnistää, kun tosiasiallisesti BALTFISH nytkin ohittaa Eduskunnan ja päättää kalastuskiintiöistä jo 8.9.2020.

Kunnioittavasti

Tornio-Muoniojokiseura ry
Kalervo Aska, pj.
jokiseura@tornionjoki.fi
www.jokiseura.fi